Lietas arhīva Nr. C-1094-18/12
ECLI:LV:ZRT:2018:0604.C15093318.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Jelgavā 2018. gada 4. jūnijā

Zemgales rajona tiesa
tiesnese M. Griķe

rakstveida procesā
vienkāršotās procedūras lietā

Nodarbinātības valsts aģentūras prasībā pret /pers. A/ par naudas piedziņu Civilprocesa likuma 30.^{3} nodaļas kārtībā.

Aprakstošā daļa

2018. gada 5. februārī Jelgavas tiesā ierosināta civillieta prasītājas Nodarbinātības valsts aģentūras (turpmāk – Prasītāja) maza apmēra prasībā pret atbildētāju /pers. A/ (turpmāk – Atbildētājs), par naudas piedziņu Civilprocesa likuma 30.^{3} nodaļas kārtībā, ar prasījumiem piedzīt no Atbildētāja par labu Prasītājai parādu 427,07 *euro* un tiesas izdevumus.

Prasības pieteikumā norādīti sekojoši apstākļi.

2016. gada 2. septembrī Prasītāja un Atbildētājs noslēdza līgumu par bezdarbnieka dalību neformālās izglītības programmā valsts valodas apguvei Nr. 297/NK/ABI/23/2016. Apmācību plānotais laiks no 2016. gada 5. septembra līdz 2016. gada 25. oktobrim Jelgavas pilsētas pašvaldības pieaugušo izglītības iestādē "Zemgales reģiona kompetenču attīstības centrs" (turpmāk – Izglītības iestāde), izglītības programmā "1aK mod. – Valsts valoda atbilstoši pamata valsts valodas prasmes līmenim". Ar 2016. gada 24. oktobra izglītības iestādes rīkojumu, Atbildētāju ar 2016. gada 24. oktobri atskaitīja no apmācībām. Ar Nodarbinātības valsts aģentūras 2016. gada 27. oktobra lēmumu Atbildētājs ar 2016. gada 24. oktobri zaudējis bezdarbnieka statusu. Pamatojoties uz Izglītības iestādes 2016. gada 5. septembrī parakstītā un 2016. gada 6. septembrī Prasītājas saskaņoto apliecinājumu par apmācību grupas Nr. AG16-3312 uzsākšanu, Prasītāja Izglītības iestādei segusi Atbildētāja apmācību īstenošanas izmaksas 350,40 *euro* un Atbildētājam izmaksāta stipendija 76,67 *euro*. 2016. gada 2. novembrī Atbildētājam nosūtīts brīdinājums pieprasot atmaksāt nepamatoti izlietoto mācību maksu viena mēneša laikā pēc paziņojuma saņemšanas dienas.

2016. gada 12. decembrī Prasītāja un Atbildētājs noslēdza Vienošanos Nr. 1 par nepamatoti izmaksātās stipendijas un nepamatoti izlietotās apmācību maksas atmaksu līdz 2019. gada 15. aprīlim.

2017. gada 5. decembrī Prasītāja iesniedza Jelgavas tiesas Zemesgrāmatu nodaļai pieteikumu par saistības piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā. Ar Jelgavas tiesas Zemesgrāmatu nodaļas 2018. gada 15. janvāra lēmumu pieteikums par saistības piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā pret Atbildētāju atstāts bez izskatīšanas.

Atbildētājs parādu 427,07 *euro* apmērā nav samaksājis.

Pieteikums pamatots ar Civillikuma 1402., 1511., 1512., 1533., 1587., 1589., 1716., 1811. un 1832. pantu, Civilprocesa likuma 1., 23. panta pirmo daļu, 24. panta pirmo daļu, 26. panta pirmo daļu, 34. panta pirmo daļu, 39. panta pirmo daļu, 41. pantu, 93. panta pirmo daļu, 127. panta pirmo daļu, 130. panta pirmo daļu, Ministru kabineta 2011. gada 25. janvāra noteikumu Nr. 75 "Noteikumi par aktīvo nodarbinātības pasākumu un preventīvo bezdarba samazināšanas pasākumu organizēšanas un finansēšanas kārtību un pasākumu īstenotāju izvēles principiem" 35., 35.^{1} punktu.

Ar Jelgavas tiesas tiesneses 2018. gada 12. marta lēmumu noteikts civillietas izskatīšanas datums un sprieduma noraksta pieejamības datums tiesas kancelejā, kas ir 2018. gada 24. maijs.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{21} un 250.^{22} panta prasībām Atbildētājam nosūtīts uz deklarētās dzīvesvietas adresi prasības pieteikums, paskaidrojumu veidlapa, izskaidrotas tiesības lūgt lietas iztiesāšanu tiesas sēdē un citas Civilprocesa likumā noteiktās tiesības un pienākumi, noteikts termiņš rakstveida paskaidrojuma iesniegšanai. Atbildētājam sūtītā korespondence nav saņemta atpakaļ tiesā, tādējādi, secināms, ka Atbildētājs par uzsākto tiesvedību ir informēts.

2018. gada 24. maijā lieta noņemta no izskatīšanas sakarā ar tiesneses attaisnojošu prombūtni.

Nekādi lūgumi, iebildumi, papildinājumi tiesā nav iesniegti. Lietas dalībnieki nav bijuši aktīvi savās tiesībās, t.sk., atbildētājs 2018. gada 24. maijā tiesā neieradās, lai saņemtu tiesas nolēmuma norakstu, līdz ar to nav pamata novilcināt civillietas izspriešanu, atbilstoši likuma "Par tiesu varu" 28. pantā nostiprinātajam tiesību pamatprincipam, Civillikuma 1., 3. pantam. Formāla darbību veikšana nav lietderīga.

Procesuālās ekonomijas nolūkā, neskarot lietas dalībnieku tiesības, ievērojot likuma "Par tiesu varu" 25. un 28. pantu, tiesa atzīst, ka ir iespējams lietu izspriest nekavējoties, nenosakot atsevišķi lietas izskatīšanas laiku un nepaziņojot pusēm par sprieduma pieejamības datumu tiesas kancelejā.

Atbildētājs paskaidrojumus lietā nav sniedzis, kas atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{21} panta otrajai daļai nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Motīvu daļa

Novērtējusi Prasītājas iesniegtos rakstveida pierādījumus, ņemot vērā, ka Atbildētājs pēc būtības nav sniedzis paskaidrojumus, nekādus pierādījumus tiesas vērtēšanai pušu sacīkstē nav nodevis, tiesa secina, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnīgi, jo pierādīta ar iesniegtajiem rakstveida pierādījumiem to kopumā (sk. Civilprocesa likuma 8., 9., 10., 92., 96., 97., 104. pantā).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 92. pantu pierādījumi ir ziņas, uz kuru pamata tiesa nosaka tādu faktu esamību vai neesamību, kuriem ir nozīme

lietas izspriešanā.

Savukārt šā likuma 93. panta pirmā daļa noteic, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 97. panta pirmajai daļai tiesa novērtē pierādījumus pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz tiesas sēdē vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem, vadoties no tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem, zinātnes atziņām un dzīvē gūtiem novērojumiem.

Atbildētāja pienākums atlīdzināt prasītājai parādu izriet no 2016. gada 2. septembra pušu noslēgtā līguma par bezdarbnieka dalību neformālās izglītības programmā valsts valodas apguvei Nr. 297/NK/ABI/23/2016 (lietas 7. - 9.lapa) un 2016. gada 12. decembra vienošanās Nr. 1, kas noslēgta starp pusēm par nepamatoti izmaksātās stipendijas un nepamatoti izlietotās apmācību maksas atmaksu sakarā ar 2016. gada 2. septembra līguma Nr. 297/NK/ABI/23/2016 par bezdarbnieka / darba meklētāja dalību profesionālās apmācības/ neformālās izglītības programmas apguvē neizpildi (lietas 21. lapa).

Saskaņā ar Ministru kabineta 2011. gada 25. janvāra noteikumu Nr. 75 "Noteikumi par aktīvo nodarbinātības pasākumu un preventīvo bezdarba samazināšanas pasākumu organizēšanas un finansēšanas kārtību un pasākumu īstenotāju izvēles principiem" 35. punktu aģentūra, iesaistot bezdarbniekus un darba meklētājus apmācībā, ar katru bezdarbnieku un darba meklētāju noslēdz līgumu par bezdarbnieka vai darba meklētāja apmācību. Līgumā nosaka apmācības noteikumus un laiku, aģentūras un bezdarbnieka vai darba meklētāja savstarpējos pienākumus un tiesības apmācības laikā, kā arī apmācības pārtraukšanas un izbeigšanas noteikumus, tai skaitā gadījumus, kad apmācību pārtraukšana nav uzskatāma par attaisnojošu. Iesaistot apmācībā bezdarbnieku, līgumā papildus nosaka stipendijas saņemšanas kārtību.

Līguma slēdzēju puses vienojušās, ka no 2016. gada 5. septembra līdz 2016. gada 25. oktobrim Atbildētājs apmeklēs Jelgavas pilsētas pašvaldības pieaugušo izglītības iestādes "Zemgales reģiona Kompetenču attīstības centrs" izglītības programmu "1aK mod. – Valsts valoda atbilstoši pamata valsts valodas prasmes līmenim" (150 stundas).

Līguma 3.1.1. punkts nosaka bezdarbnieka pienākumu pēc līguma uzrādīšanas izglītības iestādei, uzsākt apmācību un piedalīties apmācībā katru darba dienu ne mazāk par 4 mācību stundām dienā [..], laikā no plkst. 8.00 līdz plkst. 18.00, atbilstoši izglītības programmas īstenošanas – plānam un mācību stundu (nodarbību) sarakstam un apmācības periodam, kas ilgst 37 darba dienas.

Savukārt līguma 3.1.2. punktā noteikts bezdarbnieka pienākums atbilstoši izglītības programmas īstenošanas plānam un mācību stundu (nodarbību) sarakstam pilnā apjomā apgūt izglītības programmu un nokārtot noslēguma pārbaudījumu izglītības iestādē, [..].

Līguma 5.1. punktā un 5.1.1. apakšpunktā noteikts, ka bezdarbniekam ir pienākums viena mēneša laikā pēc rakstveida brīdinājuma saņemšanas atmaksāt aģentūrai visu apmācību laikā saņemto stipendiju un mācību maksu, kas izlietota apmācībai, ja bezdarbnieks ar izglītības iestādes rīkojumu ir atskaitīts no izglītojamo skaita [..]. Ja bezdarbnieks apmācību laikā nepamatoti saņemto stipendiju un mācību maksu, kas izlietota apmācībai, neatmaksā labprātīgi, aģentūrai attiecīgo summu ir tiesības piedzīt tiesas ceļā Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā (līguma 5.3. punkts).

Saskaņā ar līguma 2.5. punktu Prasītājai ir tiesības lemt par bezdarbnieku statusa zaudēšanu gadījumos, kad bezdarbnieks bez attaisnojoša iemesla pārtrauc apmācību vai neievēro citus līgumā noteiktos bezdarbnieka pienākumus un ar izglītības iestādes rīkojumu atskaitīts no apmācības, kā arī, saskaņā ar 2.6. un 3.3.2. punktu līgums uzskatāms par izbeigtu, ja bezdarbnieks tiek atskaitīts no izglītojamo skaita dēļ kavējumiem, kas ir 20% no kopējā mācību stundu skaita.

Ar Zemgales reģiona kompetenču attīstības centra 2016. gada 24. oktobra rīkojumu Nr. 3-11.3/101 /pers. A/ ar 2016. gada 24. oktobri atskaitīts no neformālās izglītības programmas "1aK mod. – Valsts valoda atbilstoši pamata valsts valodas prasmes līmenim". Pamatojums: neattaisnoti nodarbību kavējumi no 26. līdz 28. septembrim, no 18. līdz 21. oktobrim un 24. oktobrī. (lietas 11. lapa).

Ar Nodarbinātības valsts aģentūras 2016. gada 27. oktobra lēmumu Nr. 160420-210zaud1 (lietas 12. lapa), /pers. A/ ar 2016. gada 27. oktobri zaudējis bezdarbnieka statusu, pamatojoties uz Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likuma 12. panta pirmās daļas 6. punktu – bezdarbnieka pienākumu nepildīšana bez attaisnojoša iemesla. Nav izpildīts likuma 14. panta pirmās daļas 4. punktā noteiktais bezdarbnieka pienākums – piedalīties individuālajā darba meklēšanas plānā paredzētajos pasākumos.

Ar lēmumu par bezdarbnieka statusa zaudēšanu atbildētājs informēts personīgi 2016. gada 27.oktobrī.

Tiesai nav ziņu, ka prasītājas pieņemtais lēmums būtu apstrīdēts vai atcelts.

2016. gada 26. oktobra pieņemšanas – nodošanas akts Nr. 78/23.14.2-3/a1 par neformālās izglītības programmas īstenošanu bezdarbniekiem un darba meklētājiem apliecina, ka izglītības iestāde veikusi bezdarbnieku un darba meklētāju apmācību atbilstoši 2016. gada 5. septembra līguma nosacījumiem (lietas 14.-15. lapa).

Pieņemšanas – nodošanas akta pielikumā pievienotais bezdarbnieku saraksti (lietas 16., 17. lapa) un konta pārskats (lietas 18. lapa) apliecina, ka Atbildētāja apmācībai izmantoti finanšu līdzekļi 350,40 *euro* apmērā un izmaksāta stipendija 76,67 *euro*.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2011. gada 25. janvāra noteikumu Nr. 75 "Noteikumi par aktīvo nodarbinātības pasākumu un preventīvo bezdarba samazināšanas pasākumu organizēšanas un finansēšanas kārtību un pasākumu īstenotāju izvēles principiem" 35.[1] pantu, ja bezdarbnieks vai darba meklētājs bez attaisnojošiem iemesliem pārtrauc dalību apmācībā, tādējādi nepildot šo noteikumu 35. punktā minēto līgumu, bezdarbniekam un darba meklētājam ir pienākums atlīdzināt aģentūrai šo noteikumu 43.1. apakšpunktā minētos izdevumus, kas izlietoti apmācībai. Ja bezdarbnieks vai darba meklētājs minētos apmācību izdevumus neatlīdzina labprātīgi, aģentūrai attiecīgo summu ir tiesības piedzīt normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Prasību atmaksas, kas veidojušās iepriekšējos saimnieciskajos gados, aģentūra ieskaita valsts budžeta ieņēmumos.

Prasības pieteikumam pievienotais VAS "Latvijas Pasts" vairumā nodoto reģistrēto sūtījumu saraksts/kvīts Nr. 23.1-1-18/169 apliecina, ka prasītāja 2016. gada 2. novembrī (pasta zīmogs) Atbildētājam nosūtīja brīdinājumu par nepamatoti saņemtās stipendijas un nepamatoti izlietotās apmācību maksas atmaksu, norādot, ka samaksa jāveic viena mēneša laikā no brīdinājuma saņemšanas dienas (lietas 19., 20. lapa).

2016. gada 12. decembrī puses noslēgušas Vienošanos Nr. 1 par nepamatoti izmaksātās stipendijas un nepamatoti izlietotās apmācību maksas atmaksu sakarā ar 2016. gada 2. septembra līguma Nr. 297/NK/ABI/23/2016 par bezdarbnieka / darba meklētāja dalību profesionālās apmācības/ neformālās izglītības programmas apguvē neizpildi (lietas 21. lapa).

Vienošanās 1. punktā parādnieks apņemas atmaksāt nepamatoti saņemto stipendiju un nepamatoti izlietoto apmācību maksu 427,07 *euro* apmērā līdz 2019. gada 15. aprīlim, saskaņā ar vienošanās pielikumā esošo grafiku, maksājot ik mēnesi līdz 15. datumam.

Savukārt vienošanās 3. punktā puses vienojušās, ka, ja parādnieks bez attaisnojoša iemesla un iepriekšējas brīdināšanas nepilda uzņemtās saistības, aģentūra ir tiesīga iesniegt prasību tiesā bez iepriekšēja brīdinājuma.

Prasītāja prasības pieteikumā apliecinājusi, ka Atbildētājs parāda samaksu nav veicis.

Civillikuma 1838. pants nosaka, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo. Pierādīt samaksu var ar visiem atļautiem pierādījuma līdzekļiem, bet sevišķi ar rakstisku apliecinājumu jeb kvīti; samaksas saņēmējs nedrīkst atteikties to izdot parādniekam.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu, tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus. Civillikuma 1590. pants noteic, ka

katrai pusei ir pret otru prasības tiesības par līguma izpildīšanu [..].

Secināms, ka Atbildētājs ar izglītības iestādes 2016. gada 24. oktobra rīkojumu ir atskaitīts no apmācībām ar 2016. gada 24. oktobri, sakarā ar neattaisnotiem nodarbību kavējumiem, tādēļ ar 2016. gada 24. oktobri zaudējis bezdarbnieka statusu. Pie šādiem apstākļiem secināms, ka Atbildētājam Prasītājai ir jāatmaksā nepamatoti izlietotās apmācību maksa un nepamatoti izmaksātā stipendija 427,07 *euro* apmērā.

Civillikuma 1811. pants noteic, ka naudas maksājumu saistība izbeidzas ar samaksu. Lietā nav pierādījumu tam, ka atbildētājs uz lietas izskatīšanas dienu savas saistības ir izpildījis.

Prasības pieteikumam pievienots Jelgavas tiesas Zemesgrāmatu nodaļas tiesneses 2018. gada 15. janvāra lēmuma noraksts, no kura redzams, ka Nodarbinātības valsts aģentūras pieteikums par saistības piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā pret /pers. A/ atstāts bez izskatīšanas, jo brīdinājuma izsniegšana parādniekam nav iespējama – beidzies glabāšanas termiņš (lietas 22. lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41. panta pirmo daļu, no Atbildētāja Prasītājas labā jāpiedzen tiesas izdevumi, kas pierādīti ar maksājuma dokumentiem – valsts nodeva 71,14 *euro* (valsts nodeva Jelgavas tiesas Zemesgrāmatu nodaļai 8,54 *euro* apmērā + 62,60 *euro* valsts nodeva ceļot prasību tiesā) un samaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 3,30 *euro*, tātad kopā 74,44 euro.

Lietā faktiski taisītie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir 2,18 *euro* (lietas 2. lapa), tātad starpība ar prasītājas samaksātajiem ar lietas izskatīšanu saistītiem izdevumiem (sk. Civilprocesa likuma 33., 39. panta pirmās daļas 5. punktu) ir 3,30 – 2,18 = 1,12 *euro*.

Tiesa vērtē, Civillikuma 1., 2., 3., 4., 5. panta principiem atbilstoši, ka tiesiskās paļāvības princips, tiesiskās noteiktības princips, kā arī taisnīguma princips norāda uz to, ka atbildētājam būtu jāatlīdzina visu prasītājas samaksāto summu, sekojošu apsvērumu dēļ.

Ceļot prasību, prasītāja samaksājusi Latvijas Republikas Tiesu administrācijas noteikto ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu apmēru 3,30 *euro*. Prasītāja pārmaksājusi kā izdevumus summu 1,12 *euro*, kuras atlīdzināšanu likums neparedz (sk. Civilprocesa likuma 37., 41. pantā). Taisnīguma prasības norāda uz to, ka, neapšaubāmi ar šo tiesvedību saistīti prasītājas mantas kā naudas līdzekļu pamatums 1,12 *euro* apmērā. Tādēļ tiesa ar šo spriedumu, piemērojot principu, ka atbildētājam ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, atbilstoši Civillikuma 1587. panta noteikumiem, noteic pienākumu tos samaksāt prasītājai. Pretējā gadījumā, prasītājai ar šo tiesvedību tiktu nepamatoti radīti zaudējumi. Tā kā tie ir cēloniskā sakarā ar šo tiesvedību, pierādīts atbildētāja pienākums veikt norēķinu ar prasītāju, apmierinot prasību pilnīgi, citādu nolēmumu par to taisīt nav pamata.

Tiesa atbildētājam nosaka 10 dienu termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, vērtējot prasības summu, tiesas izdevumus, samērojot to ar minimālo darba algu un iztikas minimumu personai Latvijas Republikā kā vispārzināmu faktu (sk. Civilprocesa likuma 96. panta pirmo daļu), lai personai netiktu liegti iztikas līdzekļi.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8.pantu, 41.panta pirmo daļu, 96.panta piekto daļu, 97., 189.-193., 195., 204.^{1}, 250.^{25}, 250.^{27} pantu, tiesa

nosprieda

apmierināt pilnīgi Nodarbinātības valsts aģentūras prasību pret /pers. A/ par naudas piedziņu Civilprocesa likuma 30.^{3} nodaļas kārtībā.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu Nodarbinātības valsts aģentūrai, reģistrācijas Nr. 90001634668, parādu 427,07 *euro* (četri simti divdesmit septiņi *euro* un 7 centi) un tiesas izdevumus 74,44 *euro* (septiņdesmit četri *euro* un 44 centi), kas iemaksājami valsts kases kontā: Nr. LV36TREL218045109100B, norādot maksājuma mērķi: 7320 KK- stipendijas un apmācību maksas atmaksa.

Noteikt /pers. A/, personas kods /personas kods/, termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienu laikā no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā, nosakot /pers. A/ pienākumu iesniegt Zemgales rajona tiesai (Dambja ielā 12, Jelgava, LV-3001 vai sūtot uz elektronisko pasta adresi zemgale@tiesas.lv) rakstveida pierādījumus, ka ar spriedumu uzliktais pienākums ticis izpildīts tam noteiktā termiņā, izskaidrojot iespējamās procesuālās sekas, - gadījumā ja spriedums netiek izpildīts noteiktā termiņā, tiek izdots izpildu raksts un nodots piespiedu izpildei zvērinātam tiesu izpildītājam.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no 2018. gada 4. jūnija, Zemgales apgabaltiesai, apelācijas sūdzību iesniedzot Zemgales rajona tiesā, ja pastāv Civilprocesa likuma 440.^{2} pantā noteiktie apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamati.

Tiesnese M. Griķe